

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobce: **V. K.**
bytem H. 5, B., adresa pro doručování: H. 50, B.

proti
žalovanému: **Magistrát města Brna**
sídlem Dominikánské nám. 2, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17.5.2016, sp.zn. OUSR/MMB/ 0102894/2016, č. j. MMB/0197217/2016,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17.5.2016, sp.zn. OUSR/MMB/ 0102894/2016, č. j. MMB/0197217/2016, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 4000 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce podal ke krajskému soudu žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17.5.2016, sp.zn. OUSR/MMB/0102894/2016, č.j. MMB/0197217/2016, který bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu městské části města Brna, Brno-Líšeň (dále jen „stavební úřad“), ze dne 19.2.2016, č.j. MCLISEN 00112/2016/2600/DRY, jímž byl žalobce shledán vinným přestupkem podle § 178 odst. 2 písm. j) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), kterého se dopustil tím, že úmyslně dne 25.6.2015 na pozemcích parc. č. x a x k.ú. Líšeň, při ulici N. pokračoval ve stavebních pracích spočívajících v montáži oken a dveří ve 2. NP stavby, přestože mu takové práce byly zakázány rozhodnutím stavebního úřadu č.j. MCLISEN 05472/2013/2700/MAL, které mu bylo doručeno dne 17.6.2013 prostřednictvím advokáta Mgr. Vítězslava Musila. Za to byla žalobci uložena pokuta ve výši 35 000 Kč.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě namítal, že mu bylo vydáno stavební povolení, které poté, co Z. K. vzal žalobu zpět, nabylo právní moci. Žalobce dále uváděl, že je stavebním úřadem šikanován, a žádal soud, aby si vyžádal stavební dokumentaci skutečného provedení stavby z roku 2011, z níž má vyplynout, že se ničeho nedopustil, neboť „bylo-li mu něco nařízeno, nemůže za to být trestán“.
3. Podle žalobce byly práce, za něž je sankcionován, pracemi zabezpečovacími a zajišťujícími stavbu před vniknutím cizích osob, jak mu bylo nařízeno rozhodnutím ze dne 4.6.2013, č.j. MCLISEN 05203/2013/2700/MAL. Žalobce rovněž odkazuje na posudek autorizovaného statika Ing. P., podle něhož může dojít v důsledku vnikání srážek k „uklouznutí svahu a ujetí i s rodinnými domky“. Žalobce má za to, že jednal v krajní nouzi, neboť odvracel hrozící nebezpečí.
4. Uloženou pokutu žalobce považuje za nepřiměřeně vysokou.
5. Ze shora uvedených důvodů žalobce navrhl, aby krajský soud rozhodnutí žalovaného zrušil. Na svém procesním postoji setrval po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření se žalobou nesouhlasí. Žalovaný navrhuje žalobu zamítnout jako nedůvodnou a na svém procesním stanovisku setrval během celého řízení před soudem.

IV. Posouzení věci

7. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.); vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
9. Žalobce předně namítá, že mu na stavbu hotelu bylo vydáno stavební povolení, které nabylo právní moci.
10. V daném případě je však přezkoumáváno rozhodnutí o uložení pokuty podle § 178 odst. 2 písm. j) stavebního zákona, tj. za to, že v rozporu s § 134 odst. 4 neuposlechl výzvu nebo rozhodnutí k zastavení prací na stavbě, a nikoli rozhodnutí o nařízení zastavení prací na stavbě. V této fázi tedy není rozhodné, zda žalobce na stavbu měl nebo neměl vydáno stavební povolení a zda toto stavební povolení nabylo právní moci. To by soud mohl posuzovat v řízení o žalobě proti rozhodnutí, jímž došlo k nařízení zastavení prací na stavbě. Právě pro vydání tohoto rozhodnutí je totiž podstatné, zda žalobce provádí stavbu v rozporu se stavebním povolením (nebo jiným opatřením stavebního úřadu) nebo dokonce bez něho. Nyní je však předmětem soudního přezkumu rozhodnutí jiné (o pokutě za přestupek) a soud je tak oprávněn posuzovat toliko to, zda stavební úřad žalobci rozhodnutí o nařízení zastavení prací na stavbě doručil a zda žalobce ve výstavbě přesto pokračoval. Nic z toho přitom žalobce v žalobě nezpochybnil.
11. Dovolává-li se žalobce rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 4.6.2013, č.j. MCLISEN 05203/2013/2700/MAL, tak tím sice žalobci bylo uloženo, aby zajistil stavbu proti vniknutí neoprávněných osob, současně mu však bylo uloženo tuto povinnost splnit nejpozději do 4.7.2013. Pokud pak žalobce dne 25.6.2015 (tedy téměř dva roky po uplynutí lhůty ke splnění povinnosti) montoval okna a dveře ve 2. NP stavby, nelze souhlasit s tím, že plnil uloženou povinnost rozhodnutím ze dne 4.6.2013. Navíc zajištění stavby proti vniknutí cizích osob lze provést způsobem mnohem méně nákladným (např. zatlučením okenních a dveřních otvorů deskami). Rovněž nelze přehlédnout, že žalobce okny zabezpečil toliko některé otvory ve 2.NP. Další stavební otvory zůstaly nezakryté. Nelze tedy souhlasit se žalobcem ani v tom, že se jednalo o zabezpečovací a zajišťovací práce před vniknutím cizích osob.
12. Rovněž je zcela nepřipadný odkaz žalobce na znalecký posudek Ing. P., neboť se jedná o posudek z roku 1995. Ať už by v něm bylo ve vztahu k žalobcově stavbě uvedeno cokoli, nelze to automaticky aplikovat na situaci o více než dvacet let pozdější. Navíc žádný názor ve znaleckém posudku nemůže „přebít“ pro žalobce závazné rozhodnutí orgánu veřejné správy (stavebního úřadu). Jinak řečeno, bylo-li žalobci rozhodnutím stavebního úřadu pravomocně zakázáno stavět, měl se tomuto rozhodnutí podrobit bez ohledu na jakýkoli znalecký posudek. Argumentaci znaleckým posudkem mohl žalobce použít v řízení o odvolání proti tomuto rozhodnutí stavebního úřadu, případně v následném řízení soudním.

13. Zdejší soud nepovažoval za nutné opatřovat si dokumentaci skutečného provedení stavby z roku 2011, jak žalobce v žalobě požadoval, neboť ta není pro dané řízení podstatná.
14. Soud nesouhlasí se žalobcem ani v tom, že by jeho postup (montování oken a dveří) byl postupem v krajní nouzi. Žádné bezprostřední ohrožení zdraví či životů, které by žalobce tímto postupem musel řešit, soud neshledává. Pokud žalobce namítá, že do otevřené stavby může kdokoli vniknout, je třeba poukázat na to, že zabezpečit stavbu proti vniknutí osob uložil stavební úřad žalobci již v roce 2013. Takové zabezpečení se přitom neprovádí montáží oken a dveří u některých stavebních otvorů (navíc ve 2.NP), nýbrž neprodleným provizorním uzavřením všech stavebních otvorů (zejména těch snadno přístupných, tj. v 1.NP).
15. Žalobce dále namítal, že mu byla uložena pokuta nepřiměřeně vysoká, která je pro něho likvidační.
16. Ukládání trestu je založeno na dvou základních principech – zákonnosti trestu a individualizace trestu. Tyto principy platí i pro ukládání pokuty za správní delikt. Oba základní principy jsou pod soudní kontrolou v řízení podle § 65 a násl. s.ř.s. Individualizace trestu v případě ukládání pokuty znamená srozumitelně (především samotnému delikventovi) vysvětlit, co konkrétně vzal správní orgán za základ svých úvah, jež jsou založeny především na specifických okolnostech posuzované věci, a jakými úvahami byl veden, když z tohoto základu dospěl ke konkrétní výši pokuty; musí být tedy jasné, co bylo základem pro výpočet pokuty a jaké úvahy správního orgánu delikventovi oproti tomuto základu přitížily a jaké mu naopak ulehčily, o co konkrétně se tyto úvahy opírají a jak konkrétně se ve výši pokuty kvalitativně i kvantitativně projeví.
17. V daném případě byla žalobci uložena pokuta ve výši 35 000 Kč, přičemž podle § 178 odst. 3 písm. d) stavebního zákona mohla být žalobci uložena pokuta až 200 000 Kč. Stavební úřad k výši pokuty uvedl, že žalobce stavební zákon porušil vědomě a úmyslně, navíc na stavbě velkých rozměrů, která je celá vybudována bez stavebního povolení, a která značným způsobem ohrožuje a omezuje okolo bydlící sousedy. Poukázal též na to, že stanovená pokuta není pro žalobce likvidační a současně uvedl, že majetkové poměry žalobce mu nejsou známy. Žalovaný popsane posouzení považoval za správné a zákonné.
18. Žalobce nepřiměřenou výši pokuty dovozuje ze svých majetkových poměrů (uvádí, že nepracuje, že jeho manželka má příjem jen cca 10 tisíc Kč měsíčně a že se společně starají o syna).
19. Z prvostupňového ani z napadeného rozhodnutí však majetkové poměry žalobce neplynou (v prvostupňovém rozhodnutí je navíc výslovně uvedeno, že stavebnímu úřadu majetkové a osobní poměry žalobce nejsou známy). Za této situace nemá zdejší soud jak posoudit, zda se jedná o pokutu zjevně nepřiměřenou či nikoli. Nevážil-li stavební úřad (ani žalovaný) majetkové a osobní poměry žalobce a závěr o tom, že se nejedná o pokutu likvidační, nijak neodůvodnil, nemá soud jak posoudit, zda je uložena pokuta pro žalobce likvidační či nikoli. Pokud stavební úřad majetkové poměry žalobce nezjistil (případně se o to ani nepokusil), pochybil. Jestliže pak bez bližšího odůvodnění uzavřel, že uložena

pokuta není likvidační, pochybil opět. V daném případě byla navíc uložena pokuta ve výši téměř 20 % maximální možné výše (nikoli tedy při spodní hranici). Soudu je rovněž z úřední činnosti známo, že žalobcova finanční situace není nejlepší. Dovozuje-li stavební úřad, že právě pokuta v uložené výši žalobce od protiprávního jednání příště odradí, jedná se především s ohledem na nezjišťování majetkové (finanční) situace žalobce o nijak neodůvodněný závěr, který nemá žádnou oporu ve spisu.

20. Není-li tedy v napadeném (a jemu předcházejícím prvostupňovém) rozhodnutí obsažena žádná konkrétní úvaha o tom, proč právě pokuta ve výši 35 000 Kč žalobce do budoucna odradí od dalšího protiprávního jednání a současně se nejedná o pokutu likvidační, nemůže výši a přiměřenost pokuty zdejší soud přezkoumat. Nezná-li totiž konkrétní důvody, které stavební úřad vedly k uložení pokuty právě ve výši 35 000 Kč, nemůže posuzovat, zda jde o pokutu okolnostem přiměřenou či nikoli.

V. Závěr

21. S ohledem na výše uvedené dospěl zdejší soud k závěru, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, a proto ho podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. bez jednání zrušil a podle § 78 odst. 4 s.ř.s. vyslovil, že věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení. V něm je žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu vysloveným v tomto rozhodnutí (§ 78 odst. 5 s.ř.s.); na žalovaném (případně na stavebním úřadu) tedy bude, aby zjistil majetkové poměry žalobce a setrval-li na uložení pokuty, řádně odůvodnil, proč pokuta není pokutou pro žalobce likvidační.

VI. Náhrada nákladů řízení

22. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný úspěšný nebyl, právo na náhradu nákladů řízení nemá. Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu přísluší náhrada nákladů řízení ve výši 4000 Kč (za soudní poplatky za žalobu a návrh na odkladný účinek) proti neúspěšnému žalovanému. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobci částku 4000 Kč ve stanovené lhůtě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 8. června 2018

David Raus, v.r.
předseda senátu